

Eljött az aratás ideje?

Harveszter keménylombos véghasználatban

A Mátyás Fa Kft. és a SEFAG Zrt. közösen szervezett gépbemutatójára több mint száz szakember volt kíváncsi 2017 novemberében. A svédországi Rottne erdészeti gépgyártó 2016 őszén mutatta be legújabb forwarderjeit a SEFAG Zrt. erdeiben, mely szakmai rendezvényről az *Erdészeti Lapokban* közöltünk beszámolót.

A Mátyás Fa Kft. akkori programjának a Zselici Erdészet volt a házigazdája. Már a 2016-os bemutató során is említésre került egy új harveszterfej kifejlesztésének folyamata, mely 2017 őszén Sopronban, az InnoLignum kiállításon debütált. A soproni kiállítást követően immár üzemi körülmények között mutatkozhatott be Somogyban az új innováció, az érdeklődő szakmai község előtt.

A bemutatóra a házigazda SEFAG Zrt. Marcali Erdészetének cser főfajájú állományában került sor, mely tarvágásos technológiával történő felújításra lett előírva. Balatonszentgyörgy községhatárban a 15I jelű erdőrészlet határára köszöntötték a szervezők és a házigazdák képviselői a megjelenteket.

Spingár Péter, a SEFAG Zrt. termelési vezérigazgató-helyettese többek között elmondta: „Ezeknek a technológiáknak egyre nagyobb jelentőségük van. A jól képzett erdészeti szakemberek hiánya – sajnálatos módon – már érezhető az ágazatunkban is, ugyanakkor továbbra is fontos elvárásunk és elemi érdekünk a termelési lehetőségek és a megszokott minőség megtartása. A megjelenő új technológiák jelenthetik az egyik kitörési lehetőséget számunkra.”

Mátyás Csaba, a Mátyás Fa Kft. ügyvezető tulajdonosa köszöntőjében hozzátette: „Elkerülhetetlen a jövőben új

technológia bevezetése. A gazdálkodás célja az erdőből a maximális érték kihozatala, gyorsan és hatékonyan. Gazdálkodóként úgy látjuk, hogy a magasabb felkészítési fokú és kevésbé dimenziós faanyag, illetve értékes választékok termelésénél a jövőben sem nélkülözhető, sőt bizonyos esetekben kizárólagos az előmunka.”

A Rottne H21 D típusjelű harveszter bemutatása során Mátyás Csaba a harveszterfej specialitásait igyekezett kiemelni. Mint elmondta, a bemutatón használt harveszterfejet tavaly decemberben mutatta be a fejlesztő. Speciálisan keményfára alakították ki.

A részletesebb műszaki jellemzőkről már *Miroslav Klasek*, a Rottne csoport közép-európai képviselőjének vezetője tartott előadást. Megtudtuk, hogy a Rottne alapvetően túlelű állományokra fejleszti a gépcsaldáját. Mivel Közép-Európában nagy a lombos állományok aránya, így adódott a lehetőség egy új fejlesztési irányra és annak kipróbálására hazai viszonyok között.

A Rottne H21 a világ legnagyobb járókerekes harvesztere. A harveszterhez LogMax – szintén svéd gyártmányú – fejet választottak. A legnagyobb különbség, hogy ezen a fejen csak két motoros henger van, melyek mindegyike külön-külön is működtethető. Eh-

hez társul az egyenes hátfal és a három olló, melyek szintén képesek az egymástól független mozgásra. Ez teszi lehetővé a térgörbe fák feldolgozását.

Sokféle gép dolgozik az erdőkben, de a legfontosabb tényező a gépkezelő. Egy ilyen 400 ezer eurós gépnél a lényeges szempont, hogy legyen megfelelő szervizhálózat, azaz ha meghibásodik a gép, a lehető leggyorsabban javításra kerüljön sor.

Mivel a döntővágás során a láncra felverődik a talaj, éppen ezért keményfém lapkás lánc használandó. Megfelelő szervizelés mellett 15–20 ezer üzemórára tervezett élettartammal működtethető a harveszterfej.

A gép napi kapacitása elérheti a 250 m³-t. Ehhez a termelési kapacitáshoz 2 forwarder rendelhető. A Rottne egyébként azért választotta a LogMax fejet, mert Brazíliában dolgozik a legtöbb belőle, ahol igazán kemény a faállomány.

A döntőfej legfőbb ismérve, hogy egyszerű konstrukció, mely 70 cm-es maximális töltésméig használható. De ez önmagában kevés ahhoz, hogy eredményt érjünk el. A másik fontos tényező, hogy milyen gép működteti ezt a fejet.

A Rottne fejlesztése során kiemelt szempont volt a szervizelhetőség. Ezért a tervezés során az átláthatóság és a könnyű hozzáférés voltak a fő szempontok.

Valamennyi Rottne harveszteren azonos a vezérlőfülke. Kialakítása ötvözi a vezérlés gyakorlati igényeit és az ergonómiát. A kezelő- és ellenőrző felületek modern, számítógép-vezérelt, könnyen átlátható és értelmezhető megjelenítéssel teszik lehetővé a gép viszonylag egyszerű működtetését. Minden eladott géphez jár egy 2 hetes gépkezelői kurzus, de ahhoz, hogy valaki igazán jó gépkezelővé váljon, legalább egy év gyakorlat kell.

Stabil, megbízható és nagy kapacitású

A Rottne H21 D 6 vagy 8 keréssel és John Deere által fejlesztett modern dí-

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!

zelmotorral felszerelt, amely megfelel a Tier 4 (FT4) kipufogógáz-követelményeinek. A teljesen új hidrosztatikus áttételnek köszönhetően nagyon nagy vonóerő áll rendelkezésre.

Emellett erősebb daru került a gépre, amely lényegesen nagyobb emelőerőt biztosít. Ennek teljes kihasználása érdekében a hidraulikus rendszert kettős szivattyúval látták el. A fejlesztők a gép tervezése során igyekeztek maximálisan kifeszíteni a szerkezet terepjáró képességét és a döntési művelethez rendelt stabilitást.

A somogyi gépbemutatón a legnagyobb, 8 kerekessel változattal ismerkedhettek meg a szakemberek, de a gyártó számos más konstrukciót is kínál.

Egyszerű műszaki megoldások

A Log Max 7000C fej nagy szilárdságú keretre épül, és kombinálja a nagy teljesítményt és a nagy sebességet. Ez a fej nagyon jól teljesít keményfa esetén, elágazó törzseken is.

A változó előtolást biztosító henger-motorok gyorsabb sebességet biztosítanak a kevésbé dimenziós faanyag esetén, de az automatikus szabályozásnak köszönhetően nagyobb erőt képesek kifejteni a vastagabb fákon. A jól elhelyezett és nagy teherbírású védőburkolatok megóvják a belső alkatrészeket és a tömlőket egyaránt.

A nagy teljesítményű fűrész hidraulikája lehetővé teszi az impulzusvágást és a vastag faanyag gyors átvágását a kezelhető átméret tartományon belül.

A harveszter termelési kapacitáshoz, mint említettük 2 forwarder beállítására van lehetőség. A Mátyás Fa Kft. ezért a gépbemutatón a svédországi ROTTNE forwardercsalád F15D típusjelű kihordó gépét hozta el Somogyba.

A mélységében prezentált műszaki jellemzők közül használhatóság szempontjából a legkiemelkedőbb, hogy a törzskormányzás mellett a kerekek is kormányozottak a Rottne forwarderén, jelentősen növelve a gép manőverezhetőségét. Rendkívül szűk kanyarodási ív jellemzi, külső körön, ami 8580 mm.

A másik kiemelkedő érdekesség a daru rotátorába szerelt súlymérő egység. Ezzel a gép folyamatosan összegzi a fel- és leterhelés tömegét. Ha például

közvetlenül közúti szállítójárműre terheli át a rakományát külön mérlegelés nélkül ismertté válik a felterhelt tömeg, és így a szállítójármű össztömege is.

Kiemelkedő ergonomiai megoldások teszik kényelmessé a gép kezelését, de az emberi egészség és a környezet védelmét az új motor és az égéstermék elvezető kipufogórendszer technikai megoldásai biztosítják.

A fülke a kor követelményeinek megfelelően könnyen billenthető, így a karbantartás, szerviz elvégzése egyszerűbb. (Tekintettel arra, hogy korábbi cikkünkben már bemutatásra kerültek a gép részletesebb műszaki paraméterei, most eltekintünk ettől.)

A ROTTNE kihordói, a faanyag-mozgatáson túl, lényegesen szélesebb körben alkalmazhatóak, elsősorban a különböző adapterek által. Ezzel kihasználtságuk jelentősen növelhető, így lehetővé téve a mind gazdaságosabb üzemeltetést. A gépek magyarországi forgalmazását és szervizhátterét a csehországi Reparoservis SPOL S.R.O. biztosítja, bonyhádi telephellyel.

Ihárosi Péter, Spingár Péter

SEFAG Zrt.

Káldy József

Mátyás Fa Kft.

